

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/262/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115226918
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Pogranová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4616207193.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Pogranovej a členov senátu JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a JUDr. Vladimíra Novotného, v právnej veci žalobcu: Q. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX/XXX, J., zastúpený BIZOŇ & PARTNERS s.r.o., so sídlom Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, IČO: 36 833 533, proti žalovanému: Poľnohospodárska pôda s.r.o., Žehrianska 3179/3, Bratislava, IČO: 44 138 369, zastúpený LawService, s.r.o., Stráž 3/223, Zvolen, IČO: 36861723, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, s návrhom na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Nitra z 25. mája 2017, č. k. 16C/84/2015-175 proti výroku o trovách konania, jednohlasne takto

rozhodol:

I. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti, týkajúcej sa výroku o trovách konania m e n í takto:

Odvolací súd p r i z n á v a žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

II. Odvolací súd p r i z n á v a žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením I. konanie zastavil, II. priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania, III. vrátil Q. X., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko Y. XXX/XXX, XXX XX J. súdny poplatok za návrh vo výške 92,80 eur po právoplatnosti tohto uznesenia, prostredníctvom Slovenská pošta, a.s. - prevádzkovateľ systému, IČO: 36 631 124, so sídlom Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica a IV. zrušil uznesenie Okresného súdu Nitra č. k. 16C 84/2015-15 zo dňa 8.9.2015, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1, § 256 ods. 1, § 335 ods. 1 zákona č.160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 11 ods. 3, ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch. Súd prvej inštancie dôvodil tým, žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Nitra dňa 04.09.2015 domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v okrese K., v obci J., v katastrálnom území J., parcely registra "C", zapísanej na LV č.XXXX ako parc.č. XXXX orná pôda o výmere 9032 m². Žalobca dňa 14.10.2016 doručil súdu späťvzatie žaloby a žiadal konanie zastaviť, nakoľko od podania žaloby došlo na základe protestu prokurátora k zrušeniu rozhodnutia Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor č. 5234/2015 zo dňa 24.7.2015 o povolení vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v prospech žalovaného. Správny orgán dospel k záveru, že vlastnícke právo k pozemku nebolo na žalovaného platne prevedené. Z dôvodu, že žalobca vzal žalobu späť v celom rozsahu, súd prvej inštancie akceptoval späťvzatie žaloby a konanie zastavil. Súhlas žalovaného so späťvzatím žaloby nebol potrebný, nakoľko vo veci nedošlo k predbežnému prejednaniu sporu a ani k otvoreniu pojednávania. Konštatoval, že k späťvzatiu žaloby prišlo vplyvom konania prokurátora (vstúpil do katastrálneho konania, podal protest) a správnych orgánov, na ktoré nemal žalobca žiadny vplyv. Žalovaný popieral neplatnosť kúpnej zmluvy. Z jeho konania a postupu v správnom konaní vyplýva, že si nárokoval na vlastníctvo k spornej nehnuteľnosti. Žalobca nemal inú možnosť ako sa domôcť

svojho práva a preto podal túto žalobu. Medzičasom sa však na základe protestu prokurátora opätovne stal vlastníkom nehnuteľnosti, ktorá bola následne prevedená na MH Invest II s.r.o.. Preto zanikol jeho naliehavý právny záujem na tejto žalobe a zobral žalobu späť. Uviedol, že žalovaný procesne zavinil zastavenie konania a žalobcovi tak vznikol nárok na náhradu trov konania podľa § 256 ods.1 CSP. O vrátení súdneho poplatku súd prvej inštancie rozhodol z dôvodu, že k späťvzatiu žaloby došlo ešte pred prvým pojednávaním vo veci samej, a preto vrátil žalobcovi ním zaplatený súdny poplatok zo žaloby vo výške 92,80 eur, krátený o 6,70 eur cestou prevádzkovateľa systému. Pretože vo veci bolo po začatí konania nariadené neodkladné opatrenie a konanie vo veci samej sa zastavilo, rozhodol súd prvej inštancie o jeho zrušení.

2. Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie žalovaný proti výroku II. z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, tiež namietal, že rozhodnutie trpí vadou nepreskúmateľnosti. Konštatoval, že z podstaty veci vyplýva, že ak späťvzatie nemožno odôvodniť výsledkom správania žalovaného vo vzťahu z žalobným požiadavkám, tak nie je možné odvodiť súvislosť a teda ani procesné zavinenie vo vzťahu k žalobe. V tomto smere je irelevantné len samotné správanie žalovaného, keďže súd sa hmotno-právnymi otázkami nezaoberal. Poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Mcd0 12/2008 a uznesenia KS v Ústí na Labem sp. zn. 25Co/550/2005 a 14Co/317/2008. Uviedol, že správny orgán dospel k záveru (po podaní protestu prokurátora), že vlastnícke právo k pozemku nebolo na žalovaného prevedené platne a vkladové konanie zastavil. Následne bol ako vlastníak na list vlastníctva zapísaný žalobca. Protest prokurátora bol podaný na tom právnom základe, že v prípade nerešpektovania predkupného práva štátu je právny úkon- kúpna zmluva medzi žalobcom a žalovaným- úkonom absolútne neplatným. Osobou povinnou z predkupného práva však bol predávajúci, čiže žalobca. Namietal, že odôvodnenie je nepostačujúce, uznesenie trpí vadou nepreskúmateľnosti. Protest prokurátora nie je rozhodnutím, ktorým by bol súd viazaný a ak súd na toto rozhodnutie poukázal, je v zmysle ustanovenie § 194 ods. 2 CSP povinný vysporiadať sa aj s dôvodmi v ňom uvedenými. Poukázal na to, že súd prvej inštancie posudzoval aj hmotno-právne súvislosti. Zdôraznil, že relevantné hmotno-právne otázky neboli dosiaľ vyriešené s konečnou platnosťou a protest prokurátora bol podaný na inom právnom základe. Súd len konštatoval podanie protestu prokurátora bez skúmania dôvodov v ňom uvedených. Bez prejednanja merita veci a bez vykonania dokazovania nemožno dôjsť k záveru o zavinení žalovaného. Upriamil pozornosť na skutočnosť, že žaloba sa neplatnosti domáhal z viacerých dôvodov. Je predčasné vyhodnotiť postup žalovaného, spočívajúci v bránení sa záveru o neplatnosti kúpnej zmluvy v katastrálnom konaní, v súdnom konaní o určenie neplatnosti a v konaní o správnej žalobe ako neuznanie, že zmluva bola v rozpore so zákonom. V konaní sp. zn. 1S/25/2016, vedenom na Krajskom súde v Bratislave o správnej žalobe proti rozhodnutiu o vyhovení protestu prokurátora, môže dôjsť k zrušeniu rozhodnutia. Rovnako je napadnuté aj rozhodnutie správneho orgánu o zastavení vkladového konania, ktoré sa vedie na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 11S/173/2016. Tiež sa na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 12C/107/2016 vedie konanie o určenie vlastníckeho práva, kde vystupuje žalovaný ako žalobca. Záver súdu ohľadne platnosti resp. neplatnosti predmetnej kúpnej zmluvy mohol byť odlišný než bol záver prokurátora. V tomto smere súd vec nesprávne právne posúdil. Uviedol, že súd prvej inštancie neskúmal procesné zavinenie ohľadne trov, ktoré by inak neboli vznikli. Súd nesprávne zistil skutkový stav, pretože z dôkazov vyplýva, že zastavenie konania späťvzatím žaloby procesne zavinil žalobca. Súd prvej inštancie podľa žalovaného tiež nezobral do úvahy, že ne strane žalovaného by neboli vznikli ďalšie trovy právneho zastúpenia, pokiaľ by došlo k späťvzatiu žaloby bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o existencii dôvodov na späťvzatie žalobca dozvedel. Navrhol zmeniť napadnuté uznesenie tak, že mu bude priznaný nárok na náhradu trov v rozsahu 100%.

3. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť a priznať žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania. Uviedol, že vzal žalobu späť z dôvodu, že po jej podaní mu bolo v príslušnom správnom konaní na základe protestu prokurátora navrátené vlastnícke právo v evidencii katastra nehnuteľností, ktorého určenia sa v tomto konaní domáhal. Žalovaný síce správne uvádza, že otázku, kto zavinil zastavenie konania, je potrebné posudzovať z procesného hľadiska, no na druhej strane ignoruje ustálený výklad predmetného ustanovenia, v zmysle ktorého je procesné zavinenie dané objektívnym posúdením vzťahu medzi žalobcom požadovaným výsledkom konania a dôvodom späťvzatia žaloby. Žalobca sa v konaní domáhal určenia vlastníckeho práva k pozemku evidovaného na katastrálnej mape ako parcela registra „C“ č. XXXX pre kat. úz. J., pretože

ako vlastník pozemkov bol v katastri nehnuteľností evidovaný žalovaný. Následne bolo rozhodnutie o vklade vlastníckeho práva v prospech žalovaného zrušené na základe protestu prokurátora z dôvodu, že kúpna zmluva uzatvorená medzi stranami sporu je absolútne neplatná. Po zrušení rozhodnutia o vklade bol v evidencii katastra nehnuteľností obnovený zápis vlastníckeho práva v prospech žalobcu. Z objektívneho hľadiska teda procesne nastal výsledok, ktorého sa žalobca domáhal v tomto konaní. Uviedol, že nemal v čase podania žaloby inú možnosť ako domáhať sa súdnej ochrany svojich práv. Rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva k pozemku v prospech žalovaného bolo právoplatné. Žalovaný popieral neplatnosť kúpnej zmluvy, pričom reálne hrozilo, že zo strany žalovaného dôjde k ďalším scudzovacím úkonom a pozemok nadobudne tretia osoba. Bez podania žaloby by žalobca takisto nemohol žiadať súd, aby mu prostredníctvom predbežného opatrenia (dočasne) priznal ochranu pred ďalšími scudzovacími úkonmi zo strany žalovaného. Žalobca sa nemohol spoliehať na to, že sa celá vec vyrieši v správnom konaní, keďže na konanie prokurátora nemal vplyv. Je nesporné, že žaloba bola podaná dôvodne, a teda že existenciu konania a trov v ňom vzniknutých zapríčinil žalovaný tým, že podvodne uzavrel neplatnú zmluvu na škodu žalobcu, pričom túto musel následne protestovať prokurátor z dôvodu ochrany zákonnosti. Žalobca sa v inom (katastrálnom) konaní domohol nároku, ktorý si v tomto (civilnom) konaní uplatnil, pričom vlastnícke práva k pozemku mu bolo v príslušnom správnom konaní prinavrátené z dôvodu absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy. Je právne irelevantné, aké konkrétne dôvody absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy žalobca namietal, keďže na všetky dôvody musel súd prihliadať z úradnej povinnosti. Namietal, že tvrdenia žalovaného v čl. I a II odvolania si výslovne protirečia. V súvislosti s rozhodnutím o nároku na náhradu trov konania sa uplatňuje princíp procesnej zodpovednosti za zavinenie, podľa žalobcu je irelevantné na akom hmotnoprávnom základe vstúpil do katastrálneho konania prokurátor. Zdôraznil, že procesné zavinenie je dané objektívnym posúdením vzťahu medzi žalobcom požadovaným výsledkom konania a dôvodom späťvzatia žaloby. Poukázal na skutočnosť, že úplne vo všetkých skutkovo totožných veciach (s výnimkou samosudcov JUDr. Heinricha, Mgr. Heinrichovej) vedených na Okresnom súde Nitra (napr. pod sp. zn. 16C/97/2015 alebo pod sp. zn. 19C/482/2015) súd priznal žalobcom v rovnakom procesnom postavení nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom v odôvodnení oboch rozhodnutí konštatoval, že žalovaný z dôvodu rozhodnutia o proteste prokurátora procesne zavinil zastavenie konania. Poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre č. k. 5Co/139/2017 zo dňa 30.03.2017. Uviedol, že k rozhodnutiu vziať žalobu v celom rozsahu dospel v októbri 2016, kedy sa rozhodol uplatňovať procesné úkony a brániť svoje právom chránené záujmy výlučne v správnom súdnom konaní vedenom na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 11S/173/2016. Žalobca, ktorý nebol viazaný žiadnou lehotou na späťvzatie žaloby, pritom vzal žalobu späť v dostatočnom časovom predstihu ešte pred otvorením prvého pojednávania vo veci samej, a to v záujme minimalizovať trovy konania oboch strán sporu. Uviedol, že žalovaný nekalým spôsobom presvedčil žalobcu na uzatvorenie absolútne neplatnej kúpnej zmluvy; v správnom konaní využil všetky dostupné riadne opravné prostriedky a následne podal aj žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Okresného úradu Nitra, ktorým bolo právne prinavrátené vlastnícke právo žalobcovi. Žalobca si v konaní uplatňuje iba tie trovy, ktoré mu reálne vznikli za účelom súdnej ochrany jeho práv. Poukázal na právny názor NS SR v rozhodnutí sp. zn. 2 McdO 17/2009. Konanie žalovaného označil ako v rozpore so zákonom a dobrými mravmi. Mal za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie spĺňa všetky náležitosti rozhodnutia. V závere zhrnul, že pri dodržaní kritéria procesného zavinenia je potrebné posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala žalobu späť s tým, aby konanie bolo zastavené. V konaní je zrejmé, že žalobca dosiahol to, čoho sa podanou žalobou domáhal, teda „evidenčného obnovenia vlastníckeho práva v liste vlastníctva z titulu neplatnej kúpnej zmluvy“, pretože žalovaný prehral svoj spor v konaní o proteste prokurátora. Preto podľa názoru žalobcu zastavenie konania treba posudzovať, že ho procesne zavinil žalovaný.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedol, že zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil. Pri zastavení sporového konania je pre vyriešenie otázky náhrady nákladov konania kľúčové zistenie, či a pokiaľ áno, ktorý z účastníkov z procesného hľadiska zastavenie konania zavinil. Kritérium procesného zavinenia je potom treba posudzovať z objektívneho hľadiska a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala, resp. akého výsledku sa domáhala a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala žalobu späť s tým, aby konanie bolo zastavené. Poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 7 MCDO 4/2010, nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 196/09, rozsudok KS v Banskej Bystrici sp. zn. 13 Co/1453/2014. K zastaveniu konania nedošlo z dôvodu neskoršieho správania žalovaného, z procesného hľadiska žalobca svojím návrhom na zastavenie konania toto

zastavenie procesne zavinil. Z obsahu protestu prokurátora je zrejmé, že prokurátor ho podal z dôvodu porušenia predkupného práva štátu k dotknutým nehnuteľnostiam. Predkupné práva mohol porušiť jedine žalobca ako predávajúci a ako subjekt povinný z predkupného práva, nie žalovaný ako kupujúci. Dôvodnosť žaloby by mohla byť vo vzťahu k žalovanému potvrdená jedine rozhodnutím súdu alebo úkonom žalovaného, z ktorého obsahu by bolo zrejmé, že žalovaný „uznáva“, že vlastníkom dotknutých nehnuteľností je žalobca. Takýto úkon žalovaný nikdy nevykonal; práve naopak, vykonal všetky úkony smerujúce k tomu, aby spochybnil a poprel vlastnícke právo žalobcu k týmto nehnuteľnostiam, a z ktorých je zrejmé, že za ich vlastníka považuje seba (predtým, než boli vyvlastnené). Upriamil pozornosť súdu, že žalobca vzal žalobu späť až po roku po podaní protestu prokurátora a po rozhodnutí katastrálneho orgánu, ktorým bolo protestu vyhovené. Žalobca mohol vziať žalobu späť už vtedy, keď sa dozvedel o podaní protestu prokurátora, nakoľko vyhovením protestu katastrálnym orgánom bol podľa neho naplnený aj účel podanej žaloby o určenie vlastníckeho práva, a tým zároveň zanikol žalobcovi naliehavý právny záujem na takomto určení. Prípadnému nevyhoveniu protestu sa žalobca mohol brániť riadnymi a mimoriadnymi prostriedkami v rámci katastrálnych konaní a prípadnými správnyimi žalobami o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí katastrálnych orgánov, ako to musel urobiť žalovaný. Keďže vlastnícke právo je nepremlčateľné, na podanie žaloby o určenie vlastníckeho práva neexistuje premlčacia doba, v ktorej by takúto žalobu bolo nutné podať. Žalobca by tak v prípade nevyhovenie protestu mohol podať žalobu o určenie vlastníckeho práva opätovne. Žalobca teda konal v rozpore s hospodárnosťou konania a vzniku zbytočných trov nepredchádzal. Prvé podanie zo strany žalobcu bolo podané dňa 30.10.2015. Vznik trov právneho zastúpenia žalovaného spôsobil svojim zavinením, keď žalobu nevzal späť po tom, ako stratil naliehavý právny záujem na ňou požadovanom určení. V tomto smere je zavádzajúce tvrdenie žalobcu, že žaloba bola podaná dôvodne a skutočnosť, že do katastrálneho konania vstúpi prokurátor a na základe jeho protestu bude žalobcovi vlastnícke právo k pozemku náležať opäť nemohol žalobca predpokladať. Žalobca mohol podať prokurátorovi podnet na podanie protestu proti rozhodnutiu o povolení vkladu. Pre posúdenie zavinenia žalobcu pri zastavení konania je však významnejšou tá skutočnosť, že po podaní protestu mal žalobca vziať žalobu späť bez zbytočného odkladu a nie a po roku a po vykonaní úkonov právnej služby jeho právnym zástupcom. Nie je zrejmé, akú súvislosť má mať so späťvzatím žaloby skutočnosť, že do súdnych konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí katastrálnych orgánov stúpila Krajská prokuratúra Nitra. Tieto konania neboli doteraz právoplatne skončené a vstup ďalšieho účastníka je iba dôsledkom novej právnej úpravy obsiahnutej v Správnom súdnom poriadku. Žalovaný tiež namietal, že žalobca vzal žalobu späť z dôvodu, že stratil aktívnu vecnú legitímáciu po tom, ako kúpnu zmluvou č. 30203/4782/2015/Lužianky/007/JulEv zo dňa 04.03.2016 previedol vlastnícke právo na spoločnosť MH Invest, s.r.o.. Tým, že ani žalobca ani uvedená spoločnosť nepodali do konania návrh na zmenu žalobcu, je zrejmé, že minimálne od marca 2016 žaloba nemohla byť vo veci samej objektívne dôvodná, pretože žaloba právo, ktorého určenia sa domáhal previedol na tretiu osobu. Konštatoval, že žalobca zbytočne zavinil vznik ďalších trov právneho zastúpenia žalovaného, ktoré by neboli vznikli, ak by žalobca vzal žalobu späť bez zbytočného odkladu.

5. Krajský súd v Nitre, ako odvolací súd (podľa § 34 CSP) preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti, ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal v medziach podaného odvolania podľa § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a po preskúmaní uznesenia súdu prvej inštancie v napadnutej časti dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné a preto uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 388 CSP zmenil vo výroku o trovách konania, keď neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP), ani na jeho zrušenie (§ 389 CSP).

6. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie uznesenia súdu prvej inštancie o náhrade trov konania strán sporu. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 04.09.2015 sa žalobca domáhal určenia, že je výlučným vlastníkom nehnuteľností, nachádzajúcich sa v katastrálnom území J., obec J., okres K., evidovaných na liste vlastníctva č. XXXX, vedenom Okresným úradom Nitra, ako pozemky parcela registra „C“ č. XXXX- orná pôda o výmere 9032 m², a uplatnil si náhradu trov konania. Zároveň žiadal o nariadenie predbežného opatrenia, ktorým súd zakazuje žalovanému nakladať - predáť, darovať, zameniť, dať do nájmu, založiť, zaťažiť vecným bremenom a vypožičať nehnuteľnosti evidované v katastri nehnuteľností na LV č. XXXX, okres K., obec J., katastrálne územie J., parc. č. XXXX- orná pôda o výmere 9.032 m², až do právoplatného skončenia veci. Uznesením č. k. 16C/84/2015-15 zo dňa 08.09.2015 súd prvej inštancie nariadil predbežné opatrenie, ktorým zakázal žalovanému nakladať - predáť, darovať, zameniť, dať do nájmu, založiť, zaťažiť vecným bremenom a vypožičať nehnuteľnosť vedenú v katastri nehnuteľností v kat. úz. J., zapísanú v LV

č. XXXX ako parc. č. XXXX orná pôda o výmere 9.032 m², až do právoplatného ukončenia konania vedenom na Okresnom súde v Nitre pod sp. zn. 16C 84/2015. Podaním, doručeným súdu prvej inštancie dňa 19.05.2016 žalobca žiadal o pripustenie zmeny žaloby. Dňa 14.10.2016 bolo súdu prvej inštancie doručené podanie, ktorým žalobca zoberal žalobu v celom rozsahu späť a uplatnil si trovy konania v sume 4.722,99 eur. Späťvzatie žaloby odôvodnil tým, že po podaní žaloby došlo k podaniu protestu prokurátora proti rozhodnutiu Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor zo dňa 24.07.2015 č. V 5234/2015, ktorým bol povolený vklad vlastníckeho práva v prospech žalovaného na základe kúpnej zmluvy. Okresný úrad K., katastrálny odbor, v konaní č. V 5234/2015 protestu prokurátora vyhovel rozhodnutím zo dňa 13.10.2015, č. UPO 7/2015-6, ktoré bolo potvrdené rozhodnutím Úradu geodézie, kartografie a katastra SR zo dňa 18.12.2015, č. LPO-7997/2015/Ja. Správny orgán dospel k záveru, že vlastnícke právo k pozemku nebolo na žalovaného platne prevedené a do katastra nehnuteľností opätovne zapísal žalobcu ako vlastníka. Dôvodom bolo posúdenie kúpnej zmluvy ako absolútne neplatného právneho úkonu. V súčasnosti už žalobca nie je vlastníkom predmetného pozemku, nakoľko štát si k nemu uplatnil predkupné právo a pozemky sú evidované v katastri nehnuteľností ako vlastníctvo spoločnosti MH Invest II s.r.o. na LV č. XXXX pre kat. úz. J.. Navrhol o trovách konania rozhodnúť podľa § 256 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) tak, že žalovaný bude zaviazaný k náhrade trov konania. Uviedol, že procesné zavinenie zastavenia konania nie je možné vzťahovať len na konkrétny úkon účastníka konania, ale je potrebné ho posudzovať komplexne a extenzívne v celkovom kontexte v konaní uplatnených skutočností. V dôsledku toho môže aj v prípade späťvzatia žaloby žalobcom byť dôvodom pre tento úkon konanie žalovaného, príp. ďalšie skutočnosti mimo vôle žalobcu. Uviedol, že žalobca v čase podania žaloby nemal inú možnosť, ako domáhať sa určenia svojho vlastníckeho práva súdnym rozhodnutím. Rozhodnutie Okresného úradu Nitra, katastrálneho odboru o povolení vkladu vlastníckeho práva k pozemku v prospech žalovaného bolo v danom čase právoplatné, pričom hrozilo, že žalovaný prevedie vlastnícke právo k pozemku na tretiu osobu, na základe čoho súd vydal predbežné opatrenie, ktorým zakázal žalovanému s pozemkami disponovať. Žalovaný neuznal, že kúpna zmluva bola uzavretá v rozpore so zákonom, čo vyplýva z jeho postupu v katastrálnom konaní, keďže sa proti rozhodnutiu o vyhovení protestu odvolal, ako aj z jeho postupu v doterajšom súdnom konaní. V prípade, ak by žalobca žalobu vo veci nepodal, nemohol by súd žiadať, aby jeho prostredníctvom predbežného opatrenia priznal ochranu pred ďalšími sudzovacími úkonmi zo strany žalovaného. O tom, že súd považoval za potrebné predbežne ochrániť práva žalobcu, svedčí aj skutočnosť, že na jeho návrh predbežné opatrenie vydal. Žalobca teda podal žalobu dôvodne. Skutočnosť, že do katastrálneho konania vstúpi prokurátor a na základe jeho protestu bude žalobcovi vlastnícke právo k pozemkom náležať opäť aj podľa zápisu v katastri nehnuteľností, nemohol predpokladať, ani sa na to spoliehať. Z tohto dôvodu mu nemôže byť pričítané procesné zavinenie zastavenia konania, keď teraz z tohto dôvodu žalobu berie späť. S ohľadom na uvedené má za to, že existenciu konania a úkonov v ňom vykonaných zavinil žalovaný, keďže žaloba bola podaná dôvodne. K odpadnutiu dôvodov pre vedenie tohto konania došlo vplyvom konania prokurátora a správnych orgánov, na ktoré nemal žalobca žiadny vplyv. Preto je dôvodné, aby trovy konania, ktoré žalobcovi vznikli, znášal žalovaný, ktorý vytrvalo, hoci zjavne bezúspešne popiera neplatnosť kúpnej zmluvy a vyvoláva tým ďalšie konania. Následne súd prvej inštancie vydal napadnuté uznesenie.

7. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

8. Vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie znamená, že trovy je povinná platiť tá zo strán, ktorá zavinila, že vznikli. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada trov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich zavinil. Náhrada týchto trov sa prisudzuje bez ohľadu na meritórny výsledok sporu. Zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Zavinenie však nie je možné interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu (teda aj jej prejav vôle spočívajúci napr. v späťvzataní žaloby) a dôsledkom je vznik trov protistrany. Prvkom zavinenia môže byť aj náhoda, napr. odpadnutie predmetu sporu, pretože nič z toho nie je možné pripočítať na ľarchu toho, kto sa bráni. Pokiaľ jedna procesná strana zaviní, že konanie muselo byť zastavené, pričom o veci nemôže byť meritórne rozhodnuté, a tým zistené, či bola žaloba podaná dôvodne, vzniká jej zásadne povinnosť nahradiť druhej procesnej strane trovy konania. Pojem procesné zavinenie je pritom nevyhnutné

vykladať komplexne a extenzívne. Za osobu, ktorá zavinila zastavenie konania, je považovaný aj žalovaný, ktorý svoj dlh splnil po začatí sporu a vyvolal tým u žalobcu nevyhnutnosť späťvzatia dôvodne podanej žaloby. Dôvodnosť žaloby sa posudzuje procesne a bez ohľadu na to, aký by bol výsledok konania, keby k späťvzatiu žaloby nedošlo. Rozhodnou je skutočnosť, že žalovaný plnil to, čoho sa žalobca domáhal a že len z toho dôvodu vzal žalobca žalobu späť.

9. Odvolací súd o náhrade trov konania rozhodol tak, že procesne úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. V danej právnej veci bola žaloba podaná dňa 04.09.2015. Žalobca žiadal, aby súd určil vlastnícke právo k nehnuteľnostiam a to na podklade tých skutkových okolností, že zmluva, na základe ktorej prišlo k prevodu nehnuteľností na žalovaného je absolútne neplatná podľa § 39a Občianskeho zákonníka. Žalobca doručil súdu späťvzatie žaloby, žiadal konanie zastaviť z dôvodu, že po podaní žaloby došlo k podaniu protestu prokurátora proti rozhodnutiu Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor zo dňa 24.07.2015 č. V 5234/2015, ktorým bol povolený vklad vlastníckeho práva v prospech žalovaného na základe kúpnej zmluvy. Okresný úrad Nitra, katastrálny odbor v konaní č. V 5234/2015 protestu prokurátora vyhovel rozhodnutím zo dňa 13.10.2015, č. UPo 7/2015-6, ktoré bolo potvrdené rozhodnutím Úradu geodézie, kartografie a katastra SR zo dňa 18.12.2015, č. LPO-7997/2015/Ja. Správny orgán dospel k záveru, že vlastnícke právo k pozemku nebolo na žalovaného platne prevedené a do katastra nehnuteľností opätovne zapísal žalobcu ako vlastníka predmetných nehnuteľností. Dôvodom bolo posúdenie kúpnej zmluvy ako absolútne neplatného právneho úkonu. Odvolací súd v danej právnej veci uvádza, že po začatí konania nastal vo veci faktický stav, keď v konaní nebolo sporné, že Okresný úrad Nitra, katastrálny odbor v konaní č. V 5234/2015 protestu prokurátora vyhovel, že správny orgán potom čo dospel k záveru, že vlastnícke právo k pozemku nebolo na žalovaného platne prevedené, do katastra nehnuteľností opätovne zapísal žalobcu ako vlastníka predmetných nehnuteľností. Keďže nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného práva, ale procesného práva, otázku, či išlo o dôvodne podanú žalobu je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, a teda z hľadiska vzťahu výsledku správania sa žalovaného k požiadavkám žalobcu. Ide teda o to, či sa žalobca domohol k uplatnenému nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bola žaloba v meritórnom konaní úspešná alebo nie. S poukazom na vyššie uvedené je potrebné prijať ten právny záver, že žalobca z procesného hľadiska zavinil zastavenie konania, keďže dôvodom späťvzatia žaloby nebola skutočnosť, že by žalovaný splnil to, čoho sa žalobca domáhal v žalobnom návrhu a že len z toho dôvodu bola žaloba vzatá späť. Odvolací súd ďalej uvádza, že dôvodom späťvzatia žaloby nebolo správanie sa žalovaného, ale skutočnosť, že strany sporu uzavreli absolútne neplatný právny úkon, keď nebolo rešpektované zákonné predkupné právo štátu podľa § 3 odsek 5 zák. č. 175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií. Za danej situácie po proteste prokurátora, ktorému bolo vyhovené, došlo k odpadnutiu predmetu sporu a následnému späťvzatiu podanej žaloby. S poukazom na vyššie uvedené podstatné dôvody, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

10. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovení § 396 ods. 2, § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods.1 CSP a v odvolacom konaní úspešnému žalovanému priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

11. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa

rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).